

TANÁRKÉPZŐ GYAKORLATOK SZABÁLYZATA

2024

1. A tanítási gyakorlat szervezése, fogalommagyarázat

A hatékony tanítási gyakorlat eredményességének a növelése érdekében szükségesnek véltük egy, a mentortanárok számára összeállított képzési segédlet elkészítését, amelyet a fogalommagyarázattal indítunk.

Fogalom	A fogalom magyarázata
e-mentor	az egyetemen a hallgató pedagógussá válásának folyamatát segítő oktató; egy e-mentorhoz 8-10 hallgató tartozhat
gyakorlatvezető, gyakorlatszervező oktató	a <i>Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok</i> (heti 2 óra/hét), a <i>Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok</i> , (heti 2 óra/hét) a <i>Szaktárgyi tanítási gyakorlatok</i> és az <i>Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatok</i> vezetője az egyetemen
i-mentor (1-3 évben i-mentor, 4-5. évben szakvezető)	az iskolai, gyakorlóterepen a hallgató mellé kijelölt pedagógus, az első három évben nem feltétlenül a hallgató által választott szaknak megfelelő képesítéssel
gyakorlólhely	bázisiskola és partneriskola: a hallgatót, a gyakorlati képzése időszakában befogadó, kiemelkedő szakmai munkát végző intézmény
iskolai mikrotanítás	a hallgatónak a gyakorlóterepen, az osztályteremben (ritkább esetben osztálytermen kívül) végzett rövid, a tanóra/foglalkozás egy-egy részletének a megvalósítása, pár perces tanórai munka szervezésében
videofelvétel készítése a tanítási gyakorlat alatt	a szakmai felkészítés hatékonysága növelése érdekében, a hallgatók, gyakorlati terepen történő felkészítésük első négy évében mikrofilmeket, videofelvételeket

	készítenek/készíthetnek munkájukról, amelyeket az egyetem oktatója (e-mentor) segítségével elemeznek és értékelnek
portfólió	a portfólió – eddigiektől kissé eltérően – a majd álláskereső pedagógus referenciája, amelyben a pedagóguspályához szükséges, a pályakezdő kompetenciáinak fejlődését bemutató tartalom található; tartalmát a hallgató tanulmányinak teljes ideje alatt gyűjti és formálja
egyéni (lehetőleg páros, de akár 4 főt magában foglaló) hospitálás	a minimum két fő indoklása: a hallgatók tanórai tevékenységéről készült felvétel készítéséhez szükséges létszám; hallgatók a felvételeket az e-mentorról közösen elemzik a félévek során
a gyakorlat szervezéséért felelős alkalmazott	az informatikai háttérrel, a dokumentáció (pl. szerződések) elkészítését segítő, általában diplomával rendelkező egyetemi oktató/dolgozó
intézményváltás	a gyakorlat során fontos célkitűzés, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a különböző szintű és típusú nevelési intézményekbe, törekedve arra, hogy a képzésük 4. évét már középiskolában, szakos tanár felügyelete alatt kezdjék meg

2. A gyakorlatrendszer általános céljai

A gyakorlati képzés célja a hallgatók professzionális felkészítése a tanári pályára, amelynek eredményeképpen a szaktudományos ismeretek mellett magas pedagógiai mesterségbeli tudással hagyják el a felsőfokú oktatási intézményt. A gyakorlatorientált tanári felkészítés fókuszában a hallgató tudásának, képességeinek, attitűdjeinek, autonómiájának és felelősségének, a tanári pálya iránti elköteleződésének a kialakítása, fejlesztése, továbbfejlesztése áll. A képzés a transzverzális kompetenciák kialakítása mellett elősegíti a reziliencia kialakulását. További cél, hogy a gyakorlat megkönnyítse az egyetemi tanulmányok és a munkaerőpiaci követelmények közötti átmenetet. Kíváncsi vagyok továbbá, hogy a hallgatók értsék az oktatásnak a társadalom fejlődésében betöltött szerepét.

A célok megvalósulásáért a képzés helyezze előtérbe

- a folyamatos tanulás, valamint a kutatás iránti elköteleződés kialakítását,
- a hallgató, az egyetem és az iskola közötti együttműködést,
- az elmélet és a gyakorlat kapcsolatának az erősítését,
- a hatékony tanulást segítő technikáknak a megismerését, amelynek eredményeként a hallgatók fel tudják tárni a tanulók közötti különbségeket és képesek erre differenciált eszköztárral reagálni.

A képzés eredményeként a hallgatónak lehetősége van

- megismerkedni a pedagógusszerep teljességével,
- az elméleti és a gyakorlati tudást integratívan kezelni, összekapcsolni azt a pedagógiai munka során,
- az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítására,
- a tanulók életkori és szociokulturális sajátosságainak, a tantestület az iskolai légkör jellemzőinek, az intézményt körülvevő társadalmi környezet megismerésére,
- annak elsajátítására, hogy képes legyen kritikus gondolkodásra és problémamegoldásra nevelni a diákokat, érzékenyen reagálni a szociális háttérükre, a szülők igényére, valamint arra, hogy középpontba helyezze a tanulók egyéni szükségleteit és személyre szabott fejlesztését.

A képzés minden szegmensében jelenjen meg, hogy a tehetséggondozás mellett a tanárképzés kiemelt célja a tudásban és szocializáltságban heterogén tanulócsoportok nevelése, előtérbe helyezve a méltányos oktatási környezet megteremtését.

3. Az egyes gyakorlatok fókuszja, hozzájárulásuk az átfogó célok teljesítéséhez

A tanárképzés új stratégiájában az elméleti ismeretek megszerzése mellett, az eddigieknél is fontosabbnak tartjuk a hallgatók gyakorlati tudásának, tapasztalatainak bővítését. Cél, hogy a hallgatók úgy hagyják el a tanárképző intézményt, hogy képesek legyenek minden leendő diákjuk képességét kibontakoztatni, legyen az képességeiben kiemelkedő vagy leszakadó, elit családból származó vagy szociálisan hátrányos helyzetű.

Az alábbiakban azok a kimeneti követelmények kerültek összegyűjtésre, amelyek a hallgatók felkészítésekor prioritást élveznek, nevezetesen, hogy milyen tudással, hozzáértéssel kívánatos kibocsátani őket az egyetemről. Összefoglalásra kerül a diákok tanulásának a támogatása, a hatékony tanulási környezet kialakítása, valamint a tanóra, benne a tanulás és tanítás szervezésére vonatkozó kritériumok, és a tanulók munkájának értékelésekor előtérbe helyezett szempontok.

A tanulás támogatása

Kívánalom, hogy az egyetemről kibocsájtott pályakezdők

- fektessenek hangsúlyt tanítványaik megismerésére,
- fel tudják tárni tanítványaik előzetes tudását, tapasztalatát, arra építve szervezzék a tanítási folyamatot,
- vegyék figyelembe diákjaik szociokulturális háttérét és egyéni képességeit,
- ismerjék a különböző oktatási stratégiákat és technológiákat,
- törekedjenek arra, hogy tanítványaikat kritikus gondolkodásra és problémamegoldásra neveljék,
- a feladatok kijelölésekor ügyeljenek azoknak a valós élethez kapcsolására,
- tanítványaik munkáját folyamatosan monitorozzák, véleményezzék, értékeljék.

Hatékony tanulási környezet létrehozása

A pályakezdők képesek legyenek

- a nyugodt tanulási környezet megteremtésére és fenntartására,
- figyelmet fordítani a tanuló egyéni és társas viselkedésének formálására, a hatékony, többirányú kommunikáció kiépítésére,
- segíteni a tanulók egymás iránti tiszteletének a kialakulását,
- támogatni az osztálytermi normák megszilárdulását és a pozitív viselkedés kialakítását.

A tanítás szervezése

Elvárás a pályakezdőkkel szemben, hogy

- magas szintű szaktárgyi ismeretekkel rendelkezzenek és képesek legyenek olyan osztálytermi körülményeket teremteni, amelyek között a diákjaik a megfelelő ütemben és színvonalon képesek fejlődni,

- értsenek a digitális technikai eszközök alkalmazásához,
- jártasak legyenek a mesterséges intelligencia kérdésében,
- törekedjenek a tanítási tartalmakat, a tanulás-tanítási folyamatot a tanulók képességeihez, sajátosságaihoz igazítani, amely folyamat során hatékony oktatási stratégiákat alkalmaznak,
- olyan forrásokat, technológiákat, technikát és segédanyagokat használjanak, amelyek minden tanuló számára biztosítják képességeinek a kibontakoztatását,
- támogassák a kiemelt figyelmet igénylő diákok méltányos kezelését osztálytermi és iskolai környezetben.

A tanulók munkájának az értékelése

A hallgatók a tanulók munkájának az értékelésekor törekedjenek

- a tanulók önértékelésének fejlesztésére,
- a világos, egyértelmű és elérhető célok kijelölésére,
- mind a diákok, mind a szülők irányában megfogalmazott építő jellegű visszajelzésre.

4. Az egyes gyakorlatok rövid bemutatása

Az új típusú, osztatlan, nappali tagozatos tanárképzés 5 éves. Előre bocsátjuk, hogy a minél hatékonyabb felkészítés céljából már az első szemeszterben kívánatosnak tartjuk az iskolai gyakorlat megkezdését, de nem javasoljuk a gyakorlat tömbösített teljesítését. Ez alól kivétel az új, felmenő rendszerben, az utolsó, 10. félév.

A **Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok** (1-3. félév) célja az iskolák hospitálásának a kivitelezése, az egyéni, illetve csoportos hallgatói feladatok megoldása, valamint a tanítással összefüggő „részfeladatok” végzése révén az iskola világával, a pedagógusszereppel, a pedagógus feladataival, a tanulócsoporthoz sajátosságaival való megismerkedés, a tanórákon és azon kívül. Elvárás, hogy eredményeképpen, a hallgatók legyenek képesek a szerzett tapasztalatok irányított, majd egyre önállóbb elemzésére, értelmezésére. Ez az első fázis egy olyan, pedagógus pályára való felkészítés szocializációs folyamata, amelyben gazdag lehetőség-tér kínálkozik a hallgatók számára a lexikális tudásuk, módszertani ismereteik bővítésének a tekintetében, valamint a szakmai önismeretük kialakításában, fejlesztésében. A **Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok** során a hallgató folyamatos támogatást kap a megszerzett tapasztalatok integrálására.

A **Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok** (4-7. félév) célja, hogy a hallgatók képesek legyenek a globális óramegfigyelések és a fókuszált hospitálások keretében szerzett tapasztalatok szakmailag releváns reflexiójára, az órákon és azokon kívül végzett részfeladatok, illetve a teljes időkeretet felölelő tanítások, foglalkozástartások elemzésére az i-mentorral (iskolai, gyakorlóterepi pedagógussal) és a hallgatótársakkal. Cél, hogy alkalmassá váljanak az aktuálisan kapcsolódó elméleti pedagógiai és pszichológiai tárgyak óráin 1-1 problémakör elemzésére. Ez a gyakorlatcsoport már a fokozott tudatossági szint kialakítását célozza meg a hallgatóknál, azaz, a sikerélmények beépítésén túl a folyamatos hibakorrekció és tapasztalati tanulás lehetőségét adva. Ebben a fázisban kerül előtérbe a hallgató személyiségének és a pedagógiai szakmai ismerettartalomnak az egymáshoz történő konstruktív illesztése.

A **Szaktárgyi tanítási gyakorlatok** (8-9. félév) célja, hogy a hallgatók elsősorban a szakjukhoz kötődő tanári feladatokkal, az azokat szabályozó dokumentumokkal, valamint azoknak az osztályoknak/csoportoknak a sajátosságaival ismerkedjenek meg, illetve bővítsék tudásukat, amelyekben tanítani fognak. Lehetőség szerint minél szélesebb körű tervezési, szervezési, ellenőrzési, értékelési, módszertani digitális eszközhasználati tapasztalatokat szerezzenek mindkét általuk oktatandó szaktárgyuk vonatkozásában. A gyakorlat középpontjában a különféle tevékenységek egyre tudatosabb végzése, a „hibák” javítása, a „hiányosságok” pótlása áll, valamint az ezekre való rendszeres reflexió. Ebben a folyamatban a

szakvezető támogató, facilitáló szerepe kiemelkedő, akinek a hallgatót abban is segítenie kell, hogy egyre önállóbban legyen képes a különféle tevékenységek ellátására, valamint, a tanulók sajátosságaihoz, igényeihez illeszkedve, módszertani repertoárjának bővítésére, változatosabbá tételére. A **Szaktárgyi tanítási gyakorlat** során szerzett tapasztalatoknak meg kell alapozniuk az Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot.

Az **Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat** (10. félév, 20 kredit, benne 2 kredit portfólió konzultáció) célja, hogy a tanárjelölt hallgató a szaktárgyak tanításán kívül az adott intézmény életében, mindennapjaiban – lehetőség szerint a legtöbb területen – aktívan részt vegyen. Iskolai/intézményi mentora irányításával legyen képes önállóan végezni a tanórai, az iskolai és az iskolán kívüli feladatait, amelyek magukban foglalják a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tanítás/foglalkozás tartását, a hospitálást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, valamint a saját szakmai fejlődést megalapozó feladatok végzését, az adatgyűjtést, tapasztalatok szakszerű dokumentálását. A gyakorlat további célja, hogy bővüljenek a tanárjelölt általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretei, az iskola világával kapcsolatos tapasztalatai, fejlődjön saját pedagógia tevékenységével kapcsolatos elemző-értékelő képessége, reflektív gondolkodása, tudatosítsa pedagógiai nézeteit, felkészüljön az önálló tanári szerepre, illetve, különösen ebben a gyakorlati szakaszban, folyamatosan gyűjtse a portfólió anyagát, vezessen reflektív naplót.

5. Az egyes gyakorlatok céljának, tartalmának, módszereinek, helyszíneinek leírása

A gyakorlati képzés során cél, hogy a hallgatók szerezzenek tapasztalatokat a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása, és a korszerű tanulásirányítás, a tanulók differenciált fejlesztése, valamint a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában. Szerezzenek jártasságot mindazon tevékenységek felismerésében, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanári tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására teszik őt, a későbbiekben, alkalmassá. Váljanak képessé a tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek vonatkozásában korszerű, szakmailag is hozzáértő, értékelő-elemző szemléletmódra.

A gyakorlatok tartalmának, módszereinek, helyszíneinek a bemutatása az fentiekben kifejtett célokhoz igazodva, az i-mentor perspektívájából:

Gyakorlatok	Tartalma	Módszerei	Helyszínei
Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok Ideje: 1-2-3. félév	<i>Az oktatási intézmény/iskola és a pedagógus-szerep megismerése:</i> Tartalma: az iskola, mint oktatási intézmény; az intézményt körülvevő társadalmi környezet, beiskolázási körzet; az iskolához tartozó demográfiai adatok; a tanulók szociokulturális sajátosságai; a tantestület; az iskolai légkör; az intézmény működése, eseményei, rendezvényei; pedagógusszerep; a pedagógus komplex oktatási-nevelési feladatrendszere; a szülőkkel való kapcsolatfelvétel; a tanóra előkészítésében való részvétel; tájékozódás az osztályról, osztályokról, ahol „mikrotanításban” pár alkalommal már kipróbálhatja magát a hallgató;	„egyéni” (lehetőleg páros) és csoportos hospitálás, megfigyelési szempontok alapján; szóbeli és írásbeli elemzések, reflexiók, megbeszélés, vita, konzultáció; oktatási módszerek; „mikrotanítás”, önreflexió a szakmai szerep repertoár kialakításához	alap és középfokú oktatási intézmény és az egyetem

	<p>a hallgató nem csak a szakjának megfelelő órákat látogat;</p> <p>a hallgató az e-mentorral a félév teljes időtartama alatt heti rendszerességgel konzultál;</p> <p>a hallgató megkezdi portfóliója építését, amelyet az összefüggő egyéni gyakorlat végéig gondoz</p>		
<p>Társas vagy „egyéni (legalább páros)” tanítási gyakorlatok</p> <p>Ideje: 4-7. félév</p>	<p><i>Az osztály és a diákok megismerése (fentiek mellett):</i></p> <p>Tartalma:</p> <p>a pedagógusjelölt tájékozódik a leggyakrabban hospitált osztályról;</p> <p>a hallgató tájékozódik a diákok tantárgyi ismeretéről, szociális helyzetéről;</p> <p>a hallgató részt vesz az i-mentor ált al ajánlott tanítási órán;</p> <p>az i-mentor a hallgatóval együtt nézi át a tanulók munkáját;</p> <p>a globális óramegfigyeléseket végez;</p> <p>elkészíti a fókuszált hospitálások reflexióját;</p> <p>az órákon és azokon kívüli részfeladatokat végez, illetve a teljes időkeretet felölelő tanítások, foglalkozástartások elemzését végzi;</p> <p>az i-mentorral, a hallgatótársakkal, valamint az aktuálisan kapcsolódó elméleti pedagógiai és pszichológiai tárgyak óráin 1-1 problémakör elemzése az e-mentorral;</p> <p>a tanári munkát meghatározó dokumentumok (tanterv, tanmenet, tematikus terv, óravázlat) megismerése</p>	<p>„egyéni” (lehetőleg 3-4 fős) és csoportos hospitálás;</p> <p>megfigyelési szempontok alapján szóbeli és írásbeli elemzések, reflexiók;</p> <p>megbeszélés, vita, konzultáció;</p> <p>oktatási módszerek;</p> <p>„mikrotanítás”;</p> <p>önreflexió a szakmai szerep, repertoár kialakításához</p>	<p>alap és középfokú oktatási intézmény és az egyetem;</p> <p>óraterv és tematikus-terv készítése;</p> <p>fejlesztési terv készítése;</p> <p>reflexió az i-mentor által tartott órára;</p> <p>reflexió a hallgatótárs órájára;</p> <p>mikrotanítások, reflexióval</p>
<p>Szaktárgyi tanítási gyakorlatok</p>	<p><i>A szaktárgy és a tanítás megismerése (fentiek mellett):</i></p> <p>Tartalma:</p>	<p>a gyakorlat megkezdésekor erős kapcsolattartás a szakvezetővel:</p>	<p>alap és középfokú oktatási nagy</p>

<p>Ideje: 8-9. félév</p>	<p>A hallgató tájékozódik a tanulók előzetes ismereteiről; tájékozódik az osztály(ok)ban érvényben lévő szabályokról, szokásokról; a tanóra hospitálása során követi az alkalmazott módszereket, a tanulók tevékenységét; megismeri az értékelés, osztályozás elveit; a szakvezető segítségével megkezdi a tanulók szóbeli és írásbeli munkájának értékelését; a szakvezető tanmenete alapján, szükség szerinti segítése mellett tervezi meg saját tanórarészletét, tanóráját; egyre hosszabb órarészleteket, majd 45 perces tanórákat tart, kipróbálva a különböző tanítási módokat, módszereket, technikákat, stratégiákat (pl.: Komplex Instrukciós Program); a pedagógusjelölt segíti a szakvezetőt órája felkészülésében; összefoglalást készít az iskola erősségeiről a portfóliójába; Újfennt: reflektál a végzett tevékenységekre (pl. a tanári munkát meghatározó dokumentumok (tanterv, tanmenet, tematikus terv, óravázlat) megismerése mellett, megismeri azok felhasználását; adminisztrációt szolgáló dokumentumok megismerése (KRÉTA - e-napló); adminisztratív munkában való részvétel; ellenőrző feladatsorok, dolgozat-feladatok összeállítása; tanulási segédletek, szemléltető anyagok, eszközök készítése, összeállítása; online források feltárása, használata</p>	<p>megbeszélés (dokumentumok, osztályok bemutatása, az intézmény sajátosságai, iskolai szokások, stb.); tanórák tartása előtt rendszeresen: megbeszélés, óravázlat áttekintése, technikai és egyéb feltételek, stb. megteremtése; tanórák megtartása után reflexiók, elemzések, alternatív lehetőségek számbavétele (pl. módszereknél); esetlegesen vita, lehetőség szerint hallgatótársak bevonásával is; ha videofelvétel készült, akkor önreflexiót követően, társakkal, illetve a szakvezetővel elemzés; reflexiós kérdéssorok alapján óraelemzés; órán és órán kívüli feladatoknál kompetenciák fejlődésének elemzése; fejlődési terv készítése, nyomon követése; folyamatos konzultáció a szaktárgyi tanítási gyakorlat tárgyjegyzőjével</p>	<p>valószínűsítéssel új intézmény, egyetem: Szaktárgyi tanítási gyakorlat konzultációs órái</p>
--------------------------	---	---	---

<p>Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat</p> <p>Ideje: 10. félév</p>	<p>Tartalom:</p> <p>szakképzettségként meghatározott heti óraszámban tanítás/foglalkozást vezet;</p> <p>hospitál a gyakorlatvezető mentor óráin és más szakórákon; rálátással bír a tananyag nagyobb egységeire;</p> <p>áttekinti a tanítványai meglévő ismereteit;</p> <p>összefoglaló órát szervez;</p> <p>felkészül a tanítási órákra; a tanítási gyakorlatát önreflexióval zárja;</p> <p>tanítási órán kívüli, de a szaktárgy tanításához szorosan kapcsolódó iskolai feladatokat lát el (pl. tehetséggondozás, felzárkóztatás, korrepetálás, szabadidős foglalkozás szakkörök, projektmunka segítése, egyéni foglalkozáson részvétel, fakultatív foglalkozások hospitálása és vezetése);</p> <p>reflektál a végzett tevékenységekre (pl. a tanári munkát meghatározó dokumentumok: tanterv, tanmenet, tematikus terv, óravázlat) megismerése mellett, megismeri azok felhasználását;</p> <p>adminisztrációt szolgáló dokumentumok megismerése (KRÉTA - e-napló);</p> <p>részt vesz az adminisztratív munkában;</p> <p>ellenőrző feladatsorokat, dolgozat-feladatokat állít össze;</p> <p>tanulási segédleteket, szemléltető anyagokat, eszközöket készít, állít össze;</p> <p>online forrásokat keres;</p> <p>szaktárgyi versenyekre való felkészítésben, azok szervezésében, lebonyolításában vesz részt;</p>	<p>megbeszélés, konzultáció:</p> <p>egyéni reflexiók, szemináriumi csoportos megbeszélés; elemzés, reflexió; a gyakorlatvezető egyetemi mentoroktatóval való megbeszélés; hospitálás, mikrotanítás videófelvételen keresztül történő elemzés</p>	<p>alap és középfokú oktatási intézmény és az egyetem; összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot támogató szakmódszertani gyakorlat órái</p>

	<p>hospitál nem szaktárgyi órákon i; osztályfőnöki jellegű tevékenységeket végez;</p> <p>iskolai rendezvényeken vesz részt, közreműködés az azokra való felkészítésben, azok szervezésében, lebonyolításában (verseny, ünnepély, műsor, kirándulás, tanulmányi séta, szabadidős program, sportnap, diák-önkormányzati program, szülői, tantestületi, munkaközösségi értekezletek, szaktanárokkal folytatott megbeszélések, fogadóóra, könyvtári munka, közművelődési, egyéb intézményekkel kapcsolat, az azokkal kapcsolatos különféle tevékenységek végzése, tanulók kísérése, ebédeltetése, stb.);</p> <p>mérés és értékelés megismerése a gyakorlatban: megismeri az országos kompetenciamérés, az intézmény belső méréseinek az eredményét, vizsgarendszerét, részt vesz a lebonyolításukban;</p> <p>gondot fordít a diákmozgalmat segítő pedagógus tevékenységének, az ifjúságvédelem, a drogprevenció, a mentálhigiéné,</p> <p>az iskolai agresszió- és konfliktuskezelés helyi gyakorlatának a megismerésére;</p> <p>gondot fordít a sajátos nevelési igényű tanulókkal, hátrányos helyzetű tanulókkal való bánásmód megismerésére, lehetőség szerint segítségére;</p> <p>megismeri a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű tanulókkal, a kisebbségi csoportokkal való bánásmódot;</p> <p>igyekszik a segítő attitűd, az empátia, a tolerancia kialakítását, az előítéletes helyzetek megtapasztalását, lehetőség</p>		
--	--	--	--

	<p>szerint, az ilyen gyerekek kezelésében részt vesz stb.</p> <p>megismeri az intézmény működését meghatározó legfontosabb törvényeket, rendeleteket, a fenntartói irányítást és az intézményi belső szabályozás dokumentumait,</p> <p>megismeri az iskola szervezeti felépítésének, működési rendjét (SZMSZ, házirend, munkaterv stb.),</p> <p>megismeri az iskola pedagógiai programját, a fejlesztési irányokat, a pályázatoknak, a szakmai munka tervezése tanévi elemeit (munkaközösségi munkaterv, továbbképzési program stb.);</p> <p>tanulmányozza az intézmény minőségirányítási rendszerét, a gyakorlatban megvalósított minőségbiztosítást (a szakmai munka hatékonysága helyi mutatóinak (pl. országos kompetenciamérések eredményei, belső mérések, vizsgarendszer, továbbtanulás) összefüggései a szociális terület jellemzőivel);</p> <p>megismeri az iskola, a család és a helyi közösségek kapcsolatrendszerét, az együttműködés formát (iskolaszék, szülői munkaközösség, gazdálkodó szervezetek, az iskola és a munka világa stb.);</p> <p>megismeri az intézmény tevékenységét támogató, segítő rendszereket, szakmákat (nevelési tanácsadó, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, helyi és regionális szakmai szervezetek, stb.);</p> <p>záró írásbeli feladat:</p> <p>A 4 és fél éven át gondozott portfólió elkészítése, benne kötelezően: egy kiváló teljesítményt felmutató, illetve egy tanulásban lemaradt tanuló</p>		
--	---	--	--

	életútjának, családi hátterének, iskolai pályájának mélyebb megismerése; összefoglalást készít az iskoláról, mint szervezetről, az osztályról, mint közösségről, a pedagógusról és a diákról, mint individuumból és a tanítási-tanulási folyamatról, mint ezek egységéről.		
--	--	--	--

ÚJ TÍPUSÚ TANÁRKÉPZÉS
Az egyes gyakorlatokhoz kötődő feladatok az első három évben a
hallgatók számára

Gyakorlatok	Tartalma	Feladatok (PP = Pedagógiai Program, SZMSZ = Szervezeti és működési Szabályzat)
<p>Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok</p> <p>Ideje: 1-3. év</p>	<p><i>Az oktatási intézmény/iskola és a pedagógus-szerep megismerése:</i></p> <p>Tartalma: Belső: az iskola világa.</p> <p>Külső: az intézményt körülvevő társadalmi környezet.</p>	<p>A hallgató, a korábbiaktól eltérően, az alábbiak beemelésével, megkezdi portfóliója/hospitalási naplója építését, amelyet az összefüggő egyéni gyakorlat végéig gondoz.</p> <p style="text-align: center;">1-2. félév</p> <p>Mutassa be a gyakorlól helyét! Hasonlítsa össze a gyakorlati helyeül szolgáló iskolát azzal, ahová Ön járt!</p> <p>Az alábbi szempontok segítségével szolgáljanak: Az iskola infrastruktúrája. Az intézményt körülvevő társadalmi környezet.</p> <p>Tartalma: Hol, milyen adottságú településen, körzetben található az iskola;</p> <p>Beiskolázási körzet Tartalma: az iskola környezetében lévő, más fenntartó alá tartozó intézmények (pl. állami, egyházi, alapítványi)</p> <p>Az iskola tanulói összetétele Tartalma: az iskola létszáma, évfolyamok száma, osztályok, tanulói csoportok száma, bejáró tanulók száma stb.</p> <p>Forrás lehet: az iskola pedagógiai programja, az iskolavezetéssel készült interjú, az októberi statisztika idevonatkozó adatai alapján: OSA lapok, az iskola alapidokumentuma/alapító okirata)</p>

	<p>A tanulók szociokulturális sajátosságai.</p> <p>Az iskola külső partnerei.</p> <p>Az iskola oktatási partnerintézményei.</p>	<p>Mutassa be az iskolába járó tanulók szociokulturális sajátosságait! Az alábbi szempontok segítségével szolgálják: A tanulók szociális háttere, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fogalma és száma, a sajátos nevelési igényű tanulók száma stb. Forrás lehet: iskolavezetéssel készült interjú és/vagy az októberi statisztika idevonatkozó adatai: OSA lapok; közzétételi lista</p> <p>Melyek az iskola külső partnerei? Lehetséges tartalma: <i>Fenntartó</i> (ki a fenntartó, az együttműködés milyensége) <i>A családok, a szülők, a szülői munkaközösség</i> (milyen erős a kapcsolat a szülők és az iskola között; a szülőkkel való kapcsolatfelvétel módja, milyen gyakoriak a szülőkkel való találkozások; hogyan zajlik a szülői értekezlet; milyen az érdeklődés iránta, melyek a szülőkkel közösen végzett programok stb.) <i>Pedagógiai szakszolgálat és szakmai szolgálat</i> (van-e kapcsolata az iskolának ezekkel az intézményekkel; milyen feladat elvégzését jelenti ez a kapcsolat stb.) <i>Alapítványok, egyesületek</i> stb. <i>Pedagógiai Oktatási Központ (POK)</i> stb. Forrás lehet: az iskola pedagógiai programja, interjú az iskolavezetéssel</p> <p>Melyek az iskola oktatási partnerintézményei? Lehetséges tartalma: iskolahálózat (pl. KIP iskolák), testvériskola, ökoiskola, bázisiskola, óvodákkal, más oktatási intézményekkel (általános iskola, középiskola) való kapcsolat Forrás lehet: az iskola pedagógiai programja, szervezeti és működési szabályzata, interjú az iskolavezetéssel</p>
--	---	--

	<p>Belső: az intézmény felépítése és működése</p> <p>Szervezeti kultúra.</p>	<p>Mutassa be az intézmény működését az Ön által tanulmányozott iskolai dokumentumok alapján! Sorolja fel, illetve fejtse ki, hogy ezek milyen szerepet töltenek be az intézmény életében! Forrás lehet: az iskola alapidokumentuma/alapító okirata, pedagógiai programja, szervezeti és működési szabályzata, a házirend, az éves munkaterv, interjú az iskolavezetéssel</p> <p>A félév/szemeszter végéig elkészítendő plusz feladat:</p> <p>Foglalja össze, milyen előzetes elvárásokkal kezdi a gyakorlatát! Milyen célok vezérik? Melyek azok a kompetenciák (képesség/hozzaértés/alkalmasság/rátermettség), amelyek esetében fejlődést vár el magától? Milyen pedagógus szeretne lenni?</p> <p>Mutassa be az Ön által tapasztalt oktató-nevelői tevékenységet! Térjen ki a tanórán kívüli tevékenységekre is! (A feladat megoldásához, szükség esetén kérjen segítséget mentoraitól!)</p> <p style="text-align: center;">2-3. félév</p> <p>Mi jellemzi gyakorlólhelye szervezeti kultúráját? <i>Szervezeti kultúra = Az intézmény megalkotta a pedagógiai programját, amelyben megfogalmazta saját szakmai arculatát. Az iskolát, mint szervezetet, az ott dolgozók aktívan alakítják vélekedéseik, viselkedési szokásaik alapján, valamint interakcióik révén. Ebben a működésben megmutatkozó sajátosságokat a szervezeti kultúra fogalma takarja.</i> Forrás: pedagógiai program, éves munkaterv, amelynek része a munkaközösségek és pl. a diákönkormányzat éves munkaterve</p>
--	--	---

<p>Az iskola belső csoportjai.</p> <p>Interakciók az iskolában.</p> <p>Az iskolai légkör.</p> <p>Pedagógusszerep.</p> <p>Tanulócsoporthoz sajátosságai tájékozódás az osztályról, osztályokról.</p> <p>Tanórán kívül az iskola eseményei, rendezvényei</p>	<p>Melyek az iskola belső csoportjai? Tartalma pl.: tantestület, pedagóguscsoportok, diákönkormányzat stb. Forrás lehet: pedagógiai program és szervezeti és működési szabályzat, éves munkaterv</p> <p>Kik között jöhet és jön létre párbeszéd, interakció az iskolában? Forrás lehet: interjú a vezetéssel, munkaközösségvezetőkkel, pedagógusokkal, tanulókkal, szülőkkel</p> <p>Mi jellemző az iskolai légkörre? Forrás lehet: interjú a szűkebb és a tágabb (munkaközösségvezetők) vezetéssel; amennyiben van és publikus, akkor az iskolai klímavizsgálat eredménye</p> <p>Milyen pedagógusszereppel találkozott gyakorlóléte során? Mi a pedagógus komplex oktatási-nevelési feladatrendszere? Melyek a pedagógusok ellátandó feladatai? Tartalma lehet: éves, napi rutin, tanórai és tanórán kívüli tevékenység stb. Forrás lehet: mentortanárral készült interjú.</p> <p style="text-align: center;">3-4. félév</p> <p>Jellemezzen egy Ön által választott osztályt, illetve tanulócsoporthoz (oka)t! Forrás: interjú az osztályfőnökkel, a tanulókkal, esetleg a szülőkkel</p> <p>Mutassa be az iskola tanórán kívüli eseményeit, rendezvényeit! Mutasson be egy eseményt, rendezvényt, amelyen részt vett! Forrás: éves munkaterv, osztályfőnöki munkaterv, diákönkormányzat munkaterve</p> <p>Feladatok:</p>
--	--

	<p>A tanóra előkészítésében való részvétel, tanóra látogatása.</p> <p>A hallgató az e-mentorral a félév teljes időtartama alatt heti rendszerességgel konzultál</p> <p>A hallgató megkezdi portfóliója/hospitálási naplója tökéletesítését.</p>	<p>a hallgató lehetőség szerint, de nem kizárólag, a szakjának megfelelő órákat látogat, amelyről feljegyzést készít (az 5. szemeszterben térünk rá a tanóramegfigyelés szempontjaira)</p> <p>Lehetséges megbízások, tevékenységek: a tanóra előkészítésében való részvétel a hallgató „mikrofeladatban” akár már kipróbálhatja magát, amelyről társa videofelvételt készít; a hallgató az egyetemi mentorral (e-mentor) a félév teljes időtartama alatt heti rendszerességgel konzultál;</p>
--	---	--

6. Az egyes gyakorlatok kapcsolatrendszerének bemutatása, a gyakorlat komplexitásának, a hallgatói önállóság növekedésének bemutatása

Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok

I-mentor, e-mentor, egyetemi oktatók, hallgatótársak, a gyakorlat szervezésért felelős alkalmazott:

ismerkedés az iskola világával, alapozó ismeretek tapasztalatok, részfeladatok végzése egyénileg és csoportosan. Az iskolán túl ismerkedés a gyermeket segítő, támogató intézményrendszerrel, az egyes intézmények funkcióival: pedagógiai szakszolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő, gyermekvédelem.

Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok

I-mentor, e-mentor, egyetemi oktatók, hallgatótársak, gyakorlat szervezésért felelős alkalmazott:

komplexebb feladatok végzése egyénileg és csoportosan, fókuszálás egy-egy témára, a korábbi ismeretek elmélyítése, képességek fejlesztése, továbbfejlesztése.

Szaktárgyi tanítási gyakorlatok

Szakvezető, tárgyjegyző (tárgyfelelős) oktató, gyakorlat szervezésért felelős alkalmazott:

rendszeres szaktárgyi hospitálás, tanítás mindkét tárgyból, építve az előző két gyakorlat során szerzett tapasztalatokra, kezdetben a szakvezető jelentősebb támogatásával, majd a hallgató tudása és képességei függvényében egyre önállóbban.

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat

Az összefüggő gyakorlat intézményi mentora, tárgyjegyző oktató, összefüggő, egyéni iskolai gyakorlatot támogató szakmódszertani gyakorlat oktatója, portfólió-konzultáció oktatója, gyakorlat szervezésért felelős alkalmazott:

hospitálás, szaktárgyi tanítás mindkét szakból, egyéb iskolai feladatok, kezdetben a mentor jelentősebb támogatásával, majd a hallgató tudása és képességei függvényében egyre önállóbban.

7. A gyakorlat és az azt megelőző, és követő elméleti tárgyak kapcsolatának bemutatása.

Gyakorlat	Megelőző elméleti tárgyak	Követő elméleti tárgyak
Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok	<i>Félévtől függően:</i> Bevezetés a pedagógiai tanulmányokba Általános pszichológia	<i>Félévtől függően:</i> Bevezetés a pedagógiai tanulmányokba Általános pszichológia Tanítás- és tanulásmélelet Fejlődépszichológia Oktatás, nevelés és társadalom Szakmai önismeret Pedagógiai helyzetgyakorlatok Tanulási nehézségek a gyakorlatban Szociál- és személyiségpszichológia Pedagógiai pszichológia Szakmódszertan I. (I. szak) Szakmódszertan I. (II. szak)
Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok	Bevezetés a pedagógiai tanulmányokba Általános pszichológia	Pedagógiai pszichológia, elmélet és gyakorlat Tanulási nehézségek a gyakorlatban Szociál- és személyiségpszichológia Szakmódszertan I. (I. szak) Szakmódszertan I. (II. szak) Tehetségfejlesztés Szakmódszertan II. (I. szak) Szakmódszertan II. (II. szak) Szakmódszertan III. (I. szak) Szakmódszertan III. (II. szak) Szakmódszertan IV. (I. szak) Szakmódszertan IV. (II. szak) A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat
Szaktárgyi tanítási gyakorlatok	Szakmódszertan I. (I. szak) Szakmódszertan I. (II. szak) Szakmódszertan I. (I. szak) Szakmódszertan I. (II. szak)	

	<p>Tehetségfejlesztés</p> <p>Szaktudásfejlesztés II. (I. szak)</p> <p>Szaktudásfejlesztés II. (II. szak)</p> <p>Szaktudásfejlesztés III. (I. szak)</p> <p>Szaktudásfejlesztés III. (II. szak)</p> <p>Szaktudásfejlesztés IV. (I. szak)</p> <p>Szaktudásfejlesztés IV. (II. szak)</p> <p>A kollaborációs térrel, oktatástechnikai innovációval, mesterséges intelligenciával kapcsolatos gyakorlat</p> <p>KIP</p>	
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	az 1-9. félév tárgyai	<p>Párhuzamosan a gyakorlattal:</p> <p>Követő szeminárium</p> <p>Portfólió-konzultáció</p> <p>Összefüggő, egyéni iskolai gyakorlatot támogató szaktudásfejlesztési gyakorlat</p>

8. Az egyes gyakorlatok megszervezésnek intézményi, személyi feltételei

Gyakorlat	Intézményi feltétel	Személyi feltétel
Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok	általános- és középiskolák megfelelő számban; mivel a gyakorlat teljesítése megkezdődik az 1. szemeszterben	i-mentorok, e-mentorok, egyetemi oktatók a hallgatói létszámhoz igazodva szervezésért, adminisztrációért felelős alkalmazott
Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok	általános- és középiskolák megfelelő számban	i-mentorok, e-mentorok, egyetemi oktatók a hallgatói létszámhoz igazodva szervezésért, adminisztrációért felelős alkalmazott
Szaktárgyi tanítási gyakorlatok	általános- és középiskolák megfelelő számban	szakvezetők, tárgyjegyző oktató, szervezésért, adminisztrációért felelős alkalmazott
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat	általános- és középiskolák, felnőttképzést folytató intézmények megfelelő számban	mentorok, tárgyjegyző oktató, összefüggő, egyéni iskolai gyakorlatot támogató szakmódszertani gyakorlat oktatója, portfólió-konzultáció oktatója, szervezésért, adminisztrációért felelős alkalmazott

9. Az új gyakorlati rendszer bevezetésének lépései (szervezés, szerződések, személyek felkészítése)

A pedagógiai-pszichológiai modul részeként kritériumkövetelmény, hogy már az első évtől az ötödik évvel bezárólag, heti rendszerességgel jelenjen meg a hallgató a gyakorló iskolában. A kívánalom az első 9 szemeszterben heti 2 óra. Munkáját a gyakorlat helyszínéül szolgáló iskolában, mentorpedagógus/szakvezető vezetésével végzi.

Pályaismereti és szocializációs gyakorlatok

Ideje: 1-2-3. félév

Az oktatási intézmény/iskola és a pedagógus-szerep megismerése

Társas vagy „egyéni (legalább páros)” tanítási gyakorlatok

Ideje: 4-7.

Az osztály és a diákok megismerése (fentiek mellett)

Szaktárgyi tanítási gyakorlatok

Ideje: 8-9. félév

A szaktárgy és a tanítás megismerése (fentiek mellett)

Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat

Ideje: 10 félév

10. A hallgatónak a pedagóguspálya iránti elköteleződése

A hallgatótól elvárt az erős elköteleződés a pedagógusi pálya iránt.

Általános követelmények a 8. szemesztertől:

A hallgató olyan pedagógussá válik, aki felkészíti a tanulókat a társadalom hasznos tagjaként élni. Munkája során törekszik a tanulók érdeklődésének a fenntartására, a tudás befogadására.

Ennek értelmében:

- a diákokat innovatív gondolkodásra és önálló munkavégzésre neveli,
- a tanulást akadályozó tényezőket kiküszöböli,
- nem tesz különbséget a diákok között nemük, származásuk, politikai és felekezeti hovatartozásuk tekintetében,
- nem szégyeníti meg a diákokat, nem teszi ki őket megaláztatásnak,
- nem kivételez a tanulókkal,
- lehetővé teszi minden tanuló számára a különböző programokon való részvételt,
- a diákokról nem közöl harmadik féllel bizalmas információt, amely alól csak a hivatalos adatszolgáltatás jelent kivételt.

A jelölt, felkészülése alatt megtanulja, hogy:

- kollégáiról nem ad ki bizalmas információt,
- kollégáiról nem nyújt hamis információt,
- jogtalan előnyszerzés érdekében nem hagyja a másik felet a személyét érintő hamis információk birtokában.

11. A hallgató, a szakvezető és a mentoroktató, egyetem között létrejött „jelképes szerződés”

Jelen szerződés iránymutatást ad a hallgatónak, az iskolai mentornak/szakvezetőnek és az egyetemi mentoroktatónak a jelölt sikeres munkavégzéséhez. A hallgató feladata a tanítás mesterségének az elsajátítása, amely folyamatban együttműködik a mentoraival, oktatóival és hallgatótársaival, a gyakorlólóhelyen segíti a diákok munkáját, előtérbe helyezi a teljesítményét elemző reflexiót és tapasztalatait megosztja szakmai környezetével. Munkája során az elmélet és a gyakorlat szerves egységet képez. Az i-mentor/szakvezető és az egyetemi mentor (e-mentor) személyes kapcsolat kiépítésén keresztül nyújt közvetlen támogatást a gyakorlólóterepen és az egyetemen. Emellett, mind a gyakorlólóhely, mind az egyetem, lehetőséget kínál számára tudományos munka végzésére.

11. 1. Az i-mentor/szakvezető és az e-mentor együttműködése a hallgató gyakorlóiskolai munkájának a segítésére

Az i-mentor/szakvezető és az e-mentor együtt tervezik meg a hallgató gyakorlólóterepi tevékenységét, amely a tervezést, tanítást (kivitelezést), ellenőrzést, értékelést, reflexiót jelenti. Fókuszba állítják a különböző stratégiák, módszerek alkalmazását, ezzel is segítve a hallgató folyamatos fejlődését.

A hallgató felkészítése az év megkezdésének az első hetében egy felkészítő beszélgetéssel, egyeztetéssel indul. Célja megfelelő információ, útmutatás nyújtása a hallgató számára gyakorlólóterepi munkájának sikeres elvégzéséhez. A beszélgetést mind az e-mentor, mind az i-mentor megteszi (amennyiben lehetséges a három fél egyazon időben találkozik és együtt beszél meg a követelményeket, teendőket).

11.2. A hallgató kötelessége

A hallgatótól elvárt, hogy erős elköteleződést mutasson a Miskolci Egyetem pedagógusképzésének a küldetése, célkitűzése iránt. Tegyen meg minden erőfeszítést a „jó pedagógussá” válás érdekében, azonosuljon a pedagógusképzés céljával és az elméletben tanultakat értőn alkalmazza gyakorlóiskolai munkájában. A hallgató aktív szerepet vállal a gyakorlólóhelyének munkájában, kapcsolatot tart a tanulókkal, a pedagógusokkal és a szülőkkel.

Negyedévtől második felétől (8. szemesztertől) a hallgató

- a tanóráira lelkiismeretesen készül, megismeri a vonatkozó tantervi követelményeket;
- tanórai munkájában a tökéletességre törekszik;
- naprakész nyilvántartást vezet és betartja a határidőket;
- rendszeresen hospitálja szakvezetője, más pedagógusok és hallgatótársai óráit.

- hozzájárul ahhoz, hogy a tanórájáról vagy annak részletéről lehetőség szerint videófelvétel készül, amely alapul szolgál a tanítási óra elemzéséhez;
- az egyetemi óráit csak indokolt és egyeztetett alkalommal hagyhatja el a gyakorlólhelyen szervezett délutáni programok miatt;
- részt vesz legalább egy-egy, a gyakorlólhelyen szervezett tantestületi megbeszélésen, értekezleten, szülő-tanár megbeszélésen (pl. szülői értekezleten) és egy iskolai rendezvényen.

11.3. Az i-mentor, szakvezető tevékenysége

- Átnézi a hallgató képzésére vonatkozó kimeneti követelményeket (ETE – Elvárt Tanulási Eredmény), a gyakorlati képzésére vonatkozó segédletet, és a hallgató portfólióját.

A 8. szemesztertől:

- a hallgatóval közösen átnézi a köznevelésre vonatkozó tantervi előírásokat;
- a hallgatónak segítséget nyújt óráinak a megtervezéséhez;
- a hallgató felkészülésekor figyelembe veszi a hallgató eddigi tevékenységét (portfólió);
- a tanítási stratégiák széles körű bemutatásával segíti a hallgató felkészülését, folyamatosan finomítja a jelölt technikáját;
- útmutatást ad a feladatok kijelöléséhez és a tanulókkal való bánásmódhoz;
- alkalmat teremt a hallgató számára a különböző tanítási technikák, változatos munkaformák kipróbálására (órarészletek tartása);
- folyamatosan keresi azokat a területeket, amelyekben még fejlesztésre szorul a hallgató;
- úgy segíti a mentoráltja munkáját, hogy pár hónap elteltével a hallgató önálló munkavégzésre legyen képes;
- mintát nyújt a pedagógus tanórai viselkedéséhez;
- a hallgató óráit a jelölttel együtt elemzi, értékeli; adatokat gyűjt a hallgató munkájáról; amelyek követésével segítséget nyújt a tanítás előtt és után is a hallgató számára;
- segítséget nyújt a hallgatónak ahhoz, hogy beazonosítsa és segítse a speciális igényű tanulókat;
- megbeszéli a hallgatóval a féléves teljesítményét és kijelöli a következő félév céljait és feladatait.
- kapcsolatot tart a szakvezetővel a hallgató fejlődése érdekében; problémák, akadály, megtorpanás esetén az egyetemi mentoroktatót haladéktalanul értesíti;
- a hallgatóval a szemeszterek elején és végén is egyeztető megbeszélést folytat.
- akadályoztatása esetén a hallgató munkáját helyettesítő pedagógus segíti, amely tevékenységhez az egyetem hozzájárulása szükséges; a jóváhagyás a helyettesítő pedagógusról szerzett információk megszerzése után történik.

11.4.Segítség a tanulók értékeléséhez

8. félévtől a szakvezető megbeszéli és bemutatja a különböző értékelési technikákat (pl. teszt, felelet, a tanulók egymás közötti értékelése, önértékelés, stb.). Útmutatást nyújt a tanulók teljesítményének az értékeléséhez, ahhoz, hogy az mennyire felel meg az elvárásoknak és ehhez igazodva jövőbeli célokat, terveket dolgoz ki közösen a hallgatóval.

11.5. Pedagógusjelölt reflexiójának segítése

- A szakvezető megragad minden alkalmat arra, hogy a hallgatót önértékelésre sarkallja.
- Részt vesz a hallgató tanítási óráján, meghallgatja a hallgató reflexióját és véleményét megosztja a hallgatóval.
- Ösztönzi a hallgatót teljesítményének a kibontakoztatására és építő jellegű visszajelzést ad munkája jobbá tételéhez.
- Segíti a hallgatót céljai kijelölésében.

11.6. Az e-mentor (egyetemi oktató) tevékenysége

- Az e-mentor kapocs a szakvezető és a hallgató között. A hallgató tanítási gyakorlatával összefüggő feladata:
- Az e-mentor vezetésével az e-mentor, a hallgató és a szakvezető a szemeszterek elején és végén is egyeztető megbeszélést folytat.
- Mindkét szemeszter elején és végén a hallgatóval megbeszéli a hallgató munkájának az értékelési szempontjait.
- Segíti a kommunikációt a szakvezető és a hallgató között.
- Probléma és kiválóság esetén tájékoztatást ad a Tanárképző intézet főigazgatójának és az érintett közoktatási intézménynek. Esetleges lemaradás esetén lehetőséget ad a hallgató felzárkóztatására.

12. A tanítási óra

A 8. félévtől a tanárjelölt a tanítási gyakorlat kezdeti időszakában a szakvezetővel, szükség esetén mentoroktatóval együtt szervezi meg a tanítási órát. A tanítási alkalmak előrehaladásával a tanárjelölt egyre önállóbbá válik, végül segítség nélkül készül fel a tantermi munkára.

12.1. A tanárjelölt felkészülése

A hallgató az óra előkészítésekor

- határozza meg az elérendő célt/célokat, megoldandó kérdéseket, problémákat;
- határozza meg a központi témát, a megoldáshoz szükséges általános és speciális ismereteket és az alkalmazandó módszert/módszereket;
- tervezze meg az értékelést.

A hallgató úgy szervezze az óráját, hogy a tanulók tekintetében

- az aktív munka elsődleges legyen a passzív befogadással szemben;
- a tanóra egész ideje alatt tevékenyen dolgozzanak;
- a tanulók élénken kommunikáljanak, ezzel segítve elő a gondolkodást és a tananyag mélyebb megértését;
- együttműködés eredményeként szerezzenek jártasságot a problémamegoldásban, amely az alábbiakat feltételezi:
 - a helytelen válasz ne keltsen bennük félelmet,
 - figyeljenek egymás véleményére,
 - függetlenül a tanuló státuszától, tiszteljék az eltérő véleményeket;
 - folyamatosan dolgozzanak.

12.2. A tanóra megvalósításának általános szempontjai

A tanárjelölt

- a tanulóknak szóló, közvetlen utasítás nélkül kezdje az órát;
- kezdje ráhangoló kérdéssel az órát, amelyre a tanulók meglévő ismereteik birtokában válaszolni tudnak, amelynek célja, a tanulók biztonságérzetének a növelése;
- alkalmazzon változatos módszereket, munkaformákat (pl. egyéni, páros, csoportmunka), feladattípusokat (pl. zárt és nyílt végű feladatok, projektfeladatok)
- a tanulók mindennapi életével kapcsolatos, problémaorientált feladatot adjon a tanulóknak;
- győződjön meg arról, hogy a tanulók értik a feladatot;
- adjon lehetőséget a tanulóknak ötleteik megfogalmazására;
- adjon pozitív megerősítést a diákoknak;

- olyan feladatokat válasszon, amelyek lehetővé teszik az eltérő képességű tanulók részére a feladat eltérő módon történő megoldását, amely az egyéni differenciálás egyik eszköze is;
- tevékenysége tükrözze a méltányosság megteremtésére való törekvést, a tanulói státuszkezelést;
- az értékelésnél vegye figyelembe a tanulók egyéni adottságait.

13. Videofelvételek készítése a tanítási óráról

A Miskolci Egyetem pedagógusképzésének specialitása, meghatározó eleme, hogy a hallgatók, saját munkájuk elemzés céljából, felvételt készítenek tanítási órájukról. A videofelvétel készülhet hallgatótárs által, telefonnal, esetleg a hallgató saját kamera-beállításával. A kísérő szemináriumon a felvételt a hallgatók és a mentoroktató együtt elemzik, de lehetőség van a szakvezető, és más egyetemi oktatók meghívására is. A videofelvétel a portfólió részét képezheti. A GDPR-nak megfelelően ügyelni kell arra, hogy a hallgatók úgy készítsék el a felvételeiket, hogy azon a diákok arca ne látszódjon. Amennyiben az iskola beszerzi a szülők hozzájárulását a felvételek elkészítéséhez, úgy erre külön nem kell figyelmet fordítani. Az engedély adott osztályra és tanulóra érvényes kell, hogy legyen.

Mellékletek

1. melléklet

A közoktatási intézményekben teljesítendő gyakorlatok óraszama

Gyakorlat típusa	Óraszám/nappali	Óraszám levelező
Pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlatok	2 óra/hét	3 óra/félév
Társas vagy egyéni tanítási gyakorlatok	2 óra/hét	3 óra/félév
Szaktárgyi tanítási gyakorlatok	45 óra/félév	15 óra/félév
Összefüggő egyéni iskolai gyakorlatok	<p>kifutó képzés:</p> <p>osztatlan nappali 6 éves képzés középiskolai 5 éves képzés általános iskolai 300 óra/1. félév 200 óra/2. félév</p> <p>osztatlan levelezős 6 éves képzés középiskolai 5 éves képzés általános iskolai 100/1. félév 70/2. félév</p>	
	<p>új, osztatlan nappali 5 éves képzés 25 óra/hét, 9 héttel számolva: 225 óra</p> <p>új, osztatlan levelezős 5 éves képzés 200 óra/félév</p>	

ösvényes (MA) levelezős 50 óra/félév

2. melléklet

Felmentés lehetősége az iskolai gyakorlat alól Alkalmatlanság kiszűrése

A hallgatóknak, a diploma megszerzéséhez kötelező iskolai gyakorlatot kell teljesíteniük, amelyek tekintetében, egyes esetekben felmentés adható.

- 2023-tól a nappali tagozatos osztatlan tanárképzésben a *Pályaismeret és pályaszocializációs gyakorlatok* 1-2 tárgyra kreditbeszámítás kérhet előzetes munkatapasztalat alapján az a hallgató, aki egy év, köznevelési intézményben eltöltött munkatapasztalattal rendelkezik. A kreditbeszámításhoz a köznevelési intézmény által kiállított igazolás szükséges.
- 2023-tól a levelező tagozatos hallgatóknál az alábbi esetekben adható felmentés MA képzés során:

Egészségügyi tanár (MA) képzés (MESTAL 30-90) esetén a *Pályaismeret és pályaszocializációs gyakorlatok* tárgyra kreditbeszámítás kérhet előzetes munkatapasztalat alapján az, aki egy év, köznevelési intézményben eltöltött munkatapasztalattal rendelkezik. A kreditbeszámításhoz a köznevelési intézmény által kiállított igazolás szükséges.

Mérnökstanár MA (MESTAL 20-70) esetén a *Pályaismeret és pályaszocializációs gyakorlatok* ismeretek tárgyra kreditbeszámítás kérhet előzetes munkatapasztalat alapján az, aki egy év, köznevelési intézményben eltöltött munkatapasztalattal rendelkezik. A kreditbeszámításhoz a köznevelési intézmény által kiállított igazolás szükséges.

Ha a BA szak megegyezik az MA szakkal és a hallgató aktív tanár, akkor a felmentés protokollja a kari szabályzat alapján történik.

Az ALKALMATLANSÁG szűrése

Amennyiben a partneriskola szaktanára, mentora úgy véli, hogy a hallgató alkalmatlan a pedagógusi pályára, azt írásban, indoklással alátámasztva jelzi a gyakorlatszervező egyetemi oktató/szakember felé.

Az egyetemi szakember ezt jelzi az intézetvezető felé, aki hivatalosan is vizsgálatot indít az alkalmatlanság kiszűrésére.

3. melléklet

**A hallgató i-mentor/szakvezető általi értékelése félévenként
(1-7. szemeszter)**

Hallgató:

Évfolyam:

I-mentor, szakvezető:

Soroljon fel 3-5 olyan erősséget, amellyel a hallgató rendelkezik:

Soroljon fel 1-2 olyan területet, amelyben a hallgatónak fejlődnie kell:

Dátum:

Az i-mentor, szakvezető aláírása: _____

4. melléklet

**Értékelő lap az e-mentor (egyetemi szakember) részére
(1-7. szemeszter)**

(alkalmankénti, mind a hallgatóval, mind a az iskolai pedagógussal
előre egyeztetett látogatás)

Hallgató:

Látogatás időpontja:

Véleményt adó pár soros, írásos összefoglalója:

A hallgató válasza:

Elolvastam a véleményt és egyetértek/nem értek egyet a benne foglaltakkal (a megfelelő szó aláhúzendó).

Hallgató aláírása:

Dátum:

Az e-mentor aláírása: _____

5. melléklet

Segédlet a tanóra megfigyeléséhez az e-mentor részére (8-9. szemeszter)

Az e-mentor, indokolt esetben, a tanóra látogatása előtt és után felveszi a kapcsolatot a szakvezetővel és a pedagógusjelölttel. A tanóra előtti kapcsolatfelvétel célja általános érdeklődés a hallgató teljesítménye iránt, valamint az óralátogatás céljának a megjelölése. A tanóra utáni találkozó a látottak megbeszélésére, a javító szándékú észrevételek közlésére szolgál.

A tanóra látogatási céljához igazodva a látottakra való reagálásnak több lehetséges módja van. Bármelyik módot is választja az alábbiak közül az e-mentor, az eredményességhez szükség van a látogatás céljának egyértelmű megjelölésére és azoknak a hallgatóval közösen történő átbeszélésre. Amennyiben a hallgatónak előre eltervezett, speciális célja van a tanítási órájával kapcsolatban, azt közli az e-mentorral (és a szakmentorral is), aki az előre elkészített megfigyelési szempontok mellett azt is figyelembe veszi. Az e-mentornak feladata a hallgató speciális célja és az előre eltervezett megfigyelési szempontok közötti egyensúly megtalálása.

Általános benyomás szerzése

Ez a megfigyelési szempont segíti az általános benyomás kialakítását a hallgató munkájáról. Az e-mentor megfigyeli a hallgató viselkedését, a tanulók aktivitását, a hallgató és a tanulók kommunikációját, mindvégig arra törekedve, hogy véleményében ne feltételezést, hanem tényt fogalmazzon meg. A mentoroktató kérdéseket tehet fel a hallgató számára az órán látottakkal kapcsolatban. A megjegyzések és kérdések tisztázó jellegűek, jobbító szándékúak.

Fókuszált megfigyelés

Ez a megfigyelés adott cél megjelölésével folytat, leggyakrabban a hallgató viselkedésének a rögzítése áll a középpontban, mivel ez jelentősen befolyásolhatja a tanulók viselkedését és az óra lefolyását, menetét is. Hasznos, ha az e-mentor feljegyzést készít a hallgató és a diákok kommunikációjáról, az elhangzott (nem szóról szóra lejegyzett) mondatokról, a tanulók viselkedéséről és az osztályban folyó munka egészéről.

A fókuszált megfigyelés az alábbi témákat érintheti:

- a hallgató hogyan ösztönzi munkára a tanulókat (pozitív és negatív értelemben),
- a hallgató hogyan fogalmazza meg az elvárásait és hogyan jelöli meg az óra célját, alcélokat,

- a hallgató hogyan teremt kapcsolatot tanulók meglévő tudása és az új ismeretek között,
- a hallgató hogyan ad instrukciókat, utasításokat és erre a tanulók hogyan reagálnak, válaszolnak,
- milyen kérdéseket tesz fel a hallgató és milyen a diákok, valamint (tartalmában és stílusában) milyen válaszok születnek mindkét fél részéről,
- a hallgató hogyan ellenőrzi, hogy a tanulók megértették-e a feladatot és a tartalmat,
- a tanórán hogyan jelenik meg a differenciálás, az adaptivitás és a tanulók igényeihez és a pillanatnyi helyzethez való igazodás,
- a hallgató hogyan forgatja be a tudásépítésbe és az új anyag közlésébe a tanulók válaszait,
- ki és mikor beszél (egész osztály, egyes tanulók stb.).

Az egyes tanulókra való fókuszálás:

- melyik diák mit csinál az óra alatt,
- melyik diák vagy tanulói csoport vesz részt és mikor az óra munkájában,
- melyik diák beszél és mikor,
- a hallgató kinek intézi a kérdéseit,
- a környezet hogyan befolyásolja a diákok munkáját, kommunikációját és eszközhasználatát,
- a hallgató kérdései mennyire differenciáltak az egyes tanulók tekintetében (időbeli hossza, milyensége, tartalma, fókusza, stb.),
- melyik tanuló áll fel az órán és miért.

6. melléklet

Hallgató értékelésének a szempontjai az 5. év végén (10. szemeszter)

A szakvezető és a mentoroktató a pedagógusjelöltet az alábbi szempontok szerint értékeli.

1. szint: A hallgató fejlődést mutat, de teljesítménye még nem egyenletes. Munkájában nem önálló, jelentős segítséget, támogatást igényel (kb. 1-1,5 hónap).
2. szint: A hallgató munkájára az egyenletes teljesítmény a jellemző, amelyet azonban még jelentős segítséggel ér csak le. Munkájához gyakori visszajelzést igényel. A biztos teljesítmény nem garantált (kb. 3. hónapig).
3. szint: A hallgató teljesítményéről az összbenyomás jó, egységes és kiszámítható. A hallgató sikeresen szervezi meg az órát. Munkájához kevés segítségre van szüksége (kb. 4-5. hónapig).
4. szint: A hallgató munkája egyértelműen jól szervezett, konzisztens, célorientált. Az idővel jól gazdálkodik. Céltudatos (6. hónap).
A cél, hogy a hallgatók a 4. szintig jussanak el a tanítási gyakorlatuk/képzésük végére.

Az értékelés során lehetőség nyílik az első szinttől a negyedikig haladva a hallgató felkészültségének, jártasságának és fejlődésének a nyomon követésére az alábbi területeken:

- összbenyomás,
- következetesség,
- az óra szervezése,
- kezdeményezőkézség,
- hatékonyság,
- szakmaiság.

**A záró értékelési portfólióval kapcsolatos követelmények,
javasolt gyakorlatok, feladatok
az osztatlan tanárképzésben részvevő tanár szakos hallgatók számára
(rövidített változat)**

1.A portfólió elkészítésének célja, sajátosságai

„A tanárképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentumgyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú bemutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.” (8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 4.5)

A portfóliónak A tanítási gyakorlat I. szak, A tanítási gyakorlat II. szak, az Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat I., az Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat II., valamint a Közösségi pedagógiai gyakorlat keretében a hospitálás, a tanítás, valamint a különféle iskolai tevékenységek során szerzett ismeretekkel, tapasztalatokkal kapcsolatos dokumentumokat kell tartalmaznia. Ennek megfelelően feljegyzések, óravázlatok, önállóan készített oktatási segédanyagok, vezető és mentor tanárral folytatott megbeszélések alkalmával készített jegyzetek, bármilyen más pedagógiai tevékenységgel összefüggő feljegyzések és az ezekhez fűzött reflexiók egyaránt bekerülhetnek az anyagba.

A portfóliót alkotó anyagok elrendezésének, a hozzájuk fűzött reflexióknak, valamint a beillesztett mellékleteknek a saját pedagógiai hitvallás megjelenítését kell szolgálnia. A dokumentumok egymást követő sorrendjének a készítő elgondolását kell tükröznie. Az egyes anyagok logikusan épüljenek egymásra (pl. fejezetekre tagolás).

2. A portfólió tartalmi követelményei

1. A portfólió elején szerepeljen tartalomjegyzék, amelyben a választott feladat címe és a listán megadott száma is fel van tüntetve
2. A megadott feladatsorból **összesen 10 feladatot kell megoldani**. Ezen kívül maximum 3 szabadon választható anyag kerülhet még a portfólióba. (Ez utóbbiak választhatók a listából, de attól független anyagok is elhelyezhetők.)

3. Ha bármelyik feladat megoldásához szakirodalmi forrást is használ, ezt minden esetben jelölje. A szövegben szereplő valamennyi forrást fel kell tüntetni a szakirodalmi jegyzékben. A táblázatokat, az ábrákat, képeket, stb. be kell számozni és címmel ellátni. Ez utóbbiak csak akkor kerüljenek a főszövegbe, ha szervesen kapcsolódnak hozzá; egyéb esetben mellékletként kell megjelölni és külön, sorszámozva és címet adva, ott elhelyezni. Az irodalomjegyzékben a szerző nevét, a mű címét, a kiadó nevét, a kiadás helyét, évét, (folyóirat számát); ha releváns, az oldalszámot is fel kell tüntetni. Internetes forrásnál a letöltés dátumát is oda kell írni. A szó szerinti idézeteknél a szövegben az oldalszámot is meg kell adni. jelöltem.

4. A felhasznált irodalmak jegyzéke – szerzők szerint abc rendben – a portfólió végére kerüljön.

5. A portfólió részei:

I. Bevezetés: a szakmai életút rövid felvázolása, a pedagógusszerepről, szakmáról vallott nézetek kifejtése

II. A választott feladatok megoldása

III. Összegzés: A portfólió összeállítását, a feladatok kiválasztását meghatározó szempontok részletezése, ill. annak kifejtése, hogy a kidolgozott feladatok hogyan tükrözik készítője pedagógiai hitvallását, tanári kompetenciáit

5. A portfólió részét alkotó feladatok listája:

1. Foglalja össze, milyen előzetes elvárásokkal kezdte a mintatantervben előírt gyakorlatait. Teljesültek vagy nem elvárásai? Összefüggő szövegben indokolja meg, milyen szempontok alapján ítélte meg elvárásai megvalósulását!
2. Mutassa be röviden azt az oktató-nevelő munkához kötődő tevékenységét, amelyet pedagógiai szempontból a leghasznosabbnak ítelt! Választását indokolja is meg!
3. Milyen típusú konfliktusokkal találkozott a gyakorlat során? (Kik között feszült a konfliktus, milyen okokra volt visszavezethető, hogyan zajlott le, milyen konfliktuskezelési technikákat ismert meg?) Ha gyakorlata során egyetlen konfliktushelyzet sem fordult elő, mit gondol, miért?
4. Milyen szituációkban szerzett információkat a tanulókról? Konkrétan milyen ismereteket szerzett róluk? A mentortanárral folytatott beszélgetések alátámasztották-e spontán és tudatos megfigyeléseit? Konkrét példákkal támassza alá megállapításait!
5. Készítsen pókhálóábrát az óralátogatások során megfigyelt szempontokról! Majd foglalja össze röviden az óraelemzések során szerzett tapasztalatait!

6. Írjon le egy - a gyakorlat keretében - Önnel történt pozitív és egy negatív eseményt! Indokolja is meg, miért az adott eseményeket választotta!

7. Sorolja fel az Ön által tanulmányozott iskolai dokumentumokat, ill. fejtse ki, hogy ezek milyen szerepet töltenek be az intézmény életében!

8 a) Egészítse ki a táblázatot a tanórán kívül végzett tevékenységeire vonatkozóan! (A táblázat szükség szerint bővíthető.)

Az esetek sorszám	A tevékenység típusa	Helyszíne	A tevékenységben résztvevő személyek	Feladatom
1.				
2.				
3.				

b) A felsorolt feladatok végzése során fejlődtek-e és mely területeken személyes kompetenciái? Válaszait indokolja is meg!

9. Írja le azt az egy mondatot, amit „magával hozott” a gyakorlatokról! Majd fejtse ki, miért éppen ezt a mondatot választotta?

10. Ajánlaná-e és hogyan a gyakorlata helyszínét jelentő intézményt egy iskolát választó szülőnek/gyereknek? Ajánlását konkrét példákkal támassza alá!

11. Hasonlítsa össze a gyakorlati helyétül szolgáló iskolát azzal, ahová Ön járt! Válasszon ki az összevetés alapjául szolgáló kritériumokat, és ezek alapján fejtse ki véleményét! Ha a két intézmény azonos, akkor a korábbi és a mostani állapotokat vesse össze!

12. Jellemezzen egy személyt (pedagógus, tanuló, iskolai dolgozó, szülő, nem iskolai alkalmazott), aki a gyakorlatok során nagy hatást gyakorolt Önre!

13. Készítsen feljegyzést az 1. hospitált óráról! (A „globális” megfigyelés szempontjai: első benyomások a vezető tanárról, tanításáról, az osztály tanulóiról. Mindent jegyezzen le, amit valamilyen szempontból figyelemre méltónak érdekesnek, követendőnek, szokatlannak tart, amivel kapcsolatban kérdése, megjegyezni valója van.)

14. Milyen átfogó és részcélok voltak felismerhetők az órán (az óra kapcsolata az előző órákkal, a tantervben és a tanmenetben milyen funkciója van az adott órának)? Nevezzen is meg konkrét órai eseményeket, amelyek a célok megvalósítását szolgálták!

15. Mely szervezési módok (frontális, egyéni, páros, csoportmunka) valósultak meg az Ön által látott tanítási órákon? Véleménye szerint a tananyag és az osztály sajátosságai függvényében miért éppen ezek a módok kerültek előtérbe?
16. Értékelje az órákon alkalmazott módszereket és eszközöket a tanulók képességfejlesztése, motiválása, aktivizálása szempontjából! Minden egyes módszernél/eszköznél mindhárom szempontra térjen ki!
17. Soroljon fel példákat a pedagógus tervező, szervező, irányító és értékelő szerepének megvalósítására az Ön által látott tanítási órákon! Majd fejtse ki, melyik szerep megvalósítását tartja a legnehezebbnek és miért?
18. Foglalja össze, milyen gondolatok jutnak eszébe az alábbi kifejezésekkel kapcsolatban! Kommunikáció a tanórán (pl. pedagógus - tanuló, tanuló- tanuló); kommunikációs helyzetek, a kommunikációt kezdeményező tipikus személyek.
19. Milyen pedagógiai és pszichológiai tanulságokkal szolgáltak a hospitálás keretében látott órai és órán kívüli értékelési helyzetek? (A tanulói teljesítmény és személyiség értékelésére vonatkozó verbális és nonverbális értékelések - fejelet, dolgozat, magatartás, szorgalom, stb.)
20. Mutassa be, hogy az érdeklődés felkeltésének és fenntartásának mely módszereivel és eszközeivel találkozott az órákon! Megítélése szerint ezek közül melyek voltak hatékonyak és melyek kevésbé eredményesek? Válaszát indokolja is meg!
21. Írjon követendőnek tartott példákat az idővel való helyes gazdálkodásra a látott órák alapján (tartalmi és időbeli arányosság; az órák egymásra épülése, kapcsolata)! Indokolja is meg, miért ezeket a példákat mutatta be!
22. Interjú keretében ismerje meg, milyen elveket vall a tanulásról vezető vagy mentor tanára! Majd a figyelje meg, hogy vezető tanára vagy mentora tanulásról vallott felfogása hogyan érvényesül a tanórákon! Tapasztalatait összegezze, és vesse össze saját tanulás-felfogásával!
23. Több tanórán keresztül figyelje meg ugyanannak az osztálynak a tanulóit az alábbi szempontok szerint! (Az óra menetében való részvétel, együttműködés, érdeklődés, ill. annak hiánya, az órához fűződő attitűdök megnyilvánulása, pedagógushoz való viszony, beszédstílus, nyelvhasználat, az órát zavaró tevékenységek.) Készítsen összegzést a tipikus jelenségekről, és fogalmazza meg ezekkel kapcsolatos véleményét!
24. a) Egészítse ki a táblázatot a tanítási gyakorlathoz kötődő saját kompetenciáival! Kompetenciái értékelésekor rajzoljon minden rubrikába megfelelő jelet tanítási gyakorlata kezdetére és zárására vonatkozóan!

Egészen jól megy: ☺	Van még fejlődni valóm: ○	Nem megy: ☹
------------------------	---------------------------------	-------------

Kompetenciáim	Tanítási gyakorlatom kezdetén	Tanítási gyakorlatom végén

b) Fogalmazzon meg saját maga számára javaslatokat azon kompetenciái fejlesztésével kapcsolatban, amelyeket még nem ítélt megfelelőnek!

25. Mutassa be, hogy tanárképzés-tanulmányai során mely ismereteket hasznosította gyakorlata során! Megítélése szerint mely kompetenciái fejlődtek leginkább a pedagógiai, pszichológiai tárgyak keretében! Indokolja is meg válaszát!
26. Készítsen gondolattérképet egy szakjához kötődő tantárgy szabadon választott tananyagához, amelyet egy tanítási órán új anyagként szeretne megtanítani! Majd fejtse ki, megítélése szerint hogyan segíti a gondolattérkép a tanulók ismeretelsajátítását!
27. Mutasson be röviden egy olyan oktatási módszert, amelyet szívesen alkalmazott tanítása során! Indokolja is meg, miért éppen ezt a módszert választotta!
28. Foglalja össze a házi feladattal kapcsolatos tapasztalatait, amelyeket tanítási gyakorlata során szerzett! Személy szerint hogyan viszonyul a házi feladathoz? (Hasznosnak tartja vagy ellenzi, és miért?)
29. Az Ön által tartott órákon lehetőség nyílt-e differenciálásra (pl. formák, módszerek szempontjából)? Ha igen, hogyan valósította meg; ha nem, mit gondol, miért?
30. Az alább felsorolt feladatok közül melyik megvalósítását tartotta a legkönnyebbnek és melyiket a legnehezebbnek? Válaszát indokolja is meg! (új anyag tárgyalása, gyakorlás, ismétlés, összefoglalás, értékelés)
31. Töltse ki az alábbi táblázatot egy olyan tanítási órája alapján, amelyet sikeresnek tartott!

Az óra menetének összefoglalása

Tananyag résztermái	Idő- keret	Célok	Tanári tevékenységek	Tanulói tevékenységek	Szervezési módok	Oktatási módszerek	Eszközök

Foglalja össze röviden, miért érezte azt az órát eredményesnek?

32. Készítse el vezető tanára vagy mentora szakmai profilját az alábbi szempontok szerint! (személyiség, szakmai felkészültség, módszertani kulturáltság, nevelői magatartás, kapcsolatteremtő képesség, szervezőkészség, értékelő tevékenység) Vezető tanárával vagy mentorával való munkakapcsolatát mely területeken ítélte a leghasznosabbnak és miért?
33. Írjon rövid esszét egy Ön számára emlékezetes, a tanítási gyakorlat keretében történt eseményről (pl. legsikeresebb óráról, legnehezebb nevelési feladat, stb.)! Milyen pedagógiai tanulságokkal szolgált az Ön számára a bemutatott eset?
34. Jellemezze röviden azt a személyt, aki a tanítási gyakorlat során a legnagyobb hatást gyakorolta Önre!
35. Egészítse ki záró tanítási óravázlatát reflexiókkal, amelyekből kiderül, milyen tanulságokkal járt az Ön számára az adott tanítási óra megtartása. Utólag visszatekintve hogyan értékeli saját és a tanulók munkáját?
36. Mutassa be röviden a gyakorlata helyszínénél szolgáló intézményt három szabadon választott szempont alapján! Majd indokolja is meg, miért ezeket a szempontokat választotta!
37. Véleményezze az intézmény honlapját tartalmi és formai szempontból! Mindkét területre vonatkozóan fogalmazzon meg a honlap átalakításához kapcsolódó, indoklást is tartalmazó javaslatokat!
38. Mutassa be egy tantestületi vagy munkaközösségi értekezlet, szülői értekezlet, fogadó óra vagy vezetőtanárral/mentorral/kollégával folytatott beszélgetés témáját, menetét; majd foglalja össze legfőbb pedagógiai tanulságait! (A felsoroltak közül csak egyet kell elemeznie.)
39. Mutassa be részletesen egy saját tanítási óráját az alábbi szempontok szerint!

Óraterv

Óra témája:

Osztály:

Az óra főbb célkitűzései (személyiségfejlesztési célok):

Tanári /tanulói tevékenységek Alkalmazott módszerek/eszközök

(Az óra menetének megfelelően, a két szempont alapján párhuzamosan fejtsse ki mondanivalóját.)

Az óra megtartását követően SWOT-analízis segítségével elemezze is az órát! (Az egyes szempontokhoz írt tényezők pedagógiai, pszichológiai elemzését, értelmezését is meg kell tennie, nemcsak felsorolni azokat.)

Reflexiók az óráról:

Erősségek:

Gyengeségek:

Lehetőségek:

Veszélyek:

40. Írjon le két konfliktusos helyzetet! (a konfliktus lehet tanár-diák, tanár-szülő, tanár-kolléga, tanár-vezetőség, tanár-más személy között) A pedagógiai feljegyzés elkészítését követően fogalmazza meg a reflektív gondolkodás lépésein végighaladó elemző-értelmező megállapításait!

A reflektív gondolkodás lépései:

1. oktatási-nevelési probléma felismerése,
2. probléma elemzése (probléma sajátosságainak kiemelése, okok feltárása, összevetés hasonló esetekkel),
3. probléma újrafogalmazása, azonosítása,
4. megoldási módok megfogalmazása,
5. kívánt/nem kívánt következmények átgondolása.

Ajánlott irodalom:

Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK. Neveléstudományi Intézet, Bp.

Szivák Judit (2014): Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem
http://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-_READER.pdf

41. Az alábbi megfigyelési szempont alapján készítsen egy saját maga által tartott vagy megfigyelt tanítási óráról feljegyzést. Milyen átfogó és részcélok határozták meg az órai oktató-nevelő munkát? (Az óra kapcsolata az előző órákkal, a tantervben és a tanmenetben betöltött funkciója.) Majd fejtse ki, ez az óra milyen pedagógiai tanulságokkal szolgált az Ön számára!

42. Állítson össze szakjához kapcsolódva, szabadon választott témakörben egy 4-5 feladtból álló témazáró dolgozatot.

Elemesse az alábbi szempontok szerint:

a) Milyen típusú feladatokból áll a dolgozat?

vö. Einhorn Ágnes (2012): Milyen feladattípusokkal dolgozhatunk? In.: Feladatkönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. ISBN: 9789631970050
<http://mek.oszk.hu/17800/17864/17864.pdf> (21-62. o.)

b) Miért választotta az adott feladatokat?

c) Milyen értékelési problémák merül(het)nek fel a dolgozat javításakor?

d) Ha a dolgozatot megíratatta a tanulókkal, milyen eredmények születtek; milyen tipikus hibák voltak megfigyelhetők? Milyen következtetéseket vont le az eredményekből a további munkára vonatkozólag?

43. Foglalja össze röviden a tanulásról vallott felfogását!

44. Folytasson le egy szabadon választott pszichológiai vizsgálatot Tóth László (2005): Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez (Pedellus Tankönyvkiadó) c. könyv felhasználásával. Összegezze és elemesse a vizsgálat eredményeit!

Szabadon választott anyagok:

Maximum 3 – a saját pedagógiai tevékenység szempontjából lényegesnek/érdekesnek tartott – szabadon választott dokumentum beilleszthető a portfólióba. Szöveges indoklást is mellékeljen hozzá; miért éppen ezeket az anyagokat választotta!

Szakirodalmi jegyzék

1. Csapó Benő–Molnár Gyöngyvér–Kinyó László: A magyar oktatási rendszer szelektivitása a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok eredményeinek tükrében. In: Iskolakultúra 2009/3-4. 3-13.
2. Delpit, Lisa: Mások gyermekei. Hivatalos kultúra és kisebbségi tanuló. Educatio. Budapest, 2007. 44-56.
3. Endrődy Orsolya –Svraka Bernadett - F. Lassú Zsuzsa (szerk.): Sokszínű pedagógia. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest., 2020. ISBN 978-963-489-256-4 (pdf) <https://www.eltereader.hu/media/2020/10/Endr%C5%91dy-%E2%80%93-Svraka-%E2%80%93-F-Lass%C3%BA-Soksz%C3%ADn%C5%B1-pedag%C3%B3gia-WEB.pdf>
4. Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny. A szociokulturálisan hátrányos tehetségesek. Génusz Projekt. Budapest, 2010.
5. Einhorn Ágnes: Milyen feladattípusokkal dolgozhatunk? In.: Feladatkönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2012. 21-62. o. <http://mek.oszk.hu/17800/17864/17864.pdf>
6. Halász Gábor: A jelen és a jövő iskolája: közoktatás Magyarországon és Európában. [http://halaszg.elte.hu/download/NK7_eloadas_HG%20\(long\)%20\(JAV\).htm](http://halaszg.elte.hu/download/NK7_eloadas_HG%20(long)%20(JAV).htm)
7. Knausz Imre: Mit kezdjünk az értékeléssel? Adalékok az integrációs nevelés pedagógiájához. https://tanionline.hu/ftp/Mit_kezdjunk_az_ertekelessel.pdf
8. K. Nagy Emese: KIP-könyv I-II. Miskolci Egyetemi Kiadó. 2015. http://kipkozpont.uni-miskolc.hu/content/cont_57077254534252.71481005/kip-konyv.pdf
9. Kósáné Ormai Vera – Horányi Annabella: Mi, pedagógusok. Kérdések önmagunkhoz. Flaccus. Budapest, 2006. 173-215.
10. Mi áll a világ legsikeresebb iskolai rendszerei teljesítményének hátterében? A McKinsey & Company jelentése. <http://www.tanarkepzo.hu/sites/default/files/McKinsey-jelentes-2007.pdf> vagy <http://mek.oszk.hu/09500/09575/09575.pdf>
11. Mészáros János – Szatmáry Nóra: Az iskolai honlapokról az elvárások és lehetőségek tükrében. <https://epa.oszk.hu/00000/00035/00105/2006-07-ta-Tobbek-Iskolai.html>
12. Új Pedagógiai Szemle 2006/7-8. vagy <https://ofi.oh.gov.hu/tudastar/iskolai-honlapokrol>

13. Szilvási Léna (szerk.) Módszerek a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének segítésére. Egyenlőtlenségek hatása a gyerekek fejlődésére. Szöveggyűjtemény. Educatio. Budapest, 2008. 65-77.
<https://docplayer.hu/3202912-Modszerek-a-hatranynos-helyzetu-tanulok-iskolai-sikeressegenek-segitesere.html>
14. Szivák Judit: A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK. Neveléstudományi Intézet. Budapest, 2003.
15. Szivák Judit (2014): Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok. ELTE Eötvös Kiadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem, 2014.
http://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-_READER.pdf
16. Szőke-Milinte Enikő: Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógia Szemle, 2004/1.
<https://epa.oszk.hu/00000/00035/00078/2004-01-ta-Szoke-Pedagogusok.html>
17. Tóth László: Pszichológiai vizsgálati módszerek a tanulók megismeréséhez. Pedellus Tankönyvkiadó. Budapest, 2005.

A portfólió elkészítéséhez ajánlott szakirodalmi segédlet

Falus Iván–Kimmel Magdolna: A portfólió. Gondolat Kiadói Kör. Budapest, 2003.

K. Nagy Emese
főigazgató